

**Op 1 april 2001 treedt
de **Vreemdelingenwet 2000**
met de bijbehorende
invoeringswet in werking.**

De Vreemdelingenwet 2000 is erop gericht om de kwaliteit van de beslissingen te verbeteren, het aantal procedures te verminderen en - mede daardoor - de procedureduur te verkorten.

In de Vreemdelingenwet is een aantal keuzes gemaakt die gevolgen hebben voor andere beleidsterreinen. Deze veranderingen zijn neergelegd in een invoeringswet. Deze invoeringswet is een verzameling van de wijzigingen in een aantal materiewetten, zoals de Algemene bijstandswet en de Wet arbeid vreemdelingen. Voor een deel zijn deze wijzigingen technisch van aard, voor een deel beleidsinhoudelijk. Dit betekent dat de uitvoerende instanties in meerdere of mindere mate met veranderingen te maken krijgen.

Om deze organisaties op de hoogte te stellen van de gevolgen van de invoeringswet, wordt in deze brochure in grote lijnen aangegeven op welke terreinen er wijzigingen zijn. De brochure is gericht op de nieuwe situatie van houders van een verblijfsvergunning.

Inhoudsopgave

- 2 **1.** Het vergunningensysteem
 van de Vreemdelingenwet 2000
- 4 **2.** Welke materiewetten wijzigen
- 6 **3.** Welke materiewetten wijzigen
 inhoudelijk?
 – Binnenlandse Zaken en
 Koninkrijksrelaties
 – Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
 – Sociale Zaken en Werkgelegenheid
 – Verkeer en Waterstaat
 – Volksgezondheid
 – Volkshuisvesting
- 9 **4.** De uitvoering
- 10 **5.** Vaststellen vorm van verblijfsrecht
- 11 **6.** Hoe worden de verblijfstitels
 uitgewerkt in GBA-codes?
- 15 **7.** Meer informatie

Bijlagen

- 18 – Schema verblijfsvergunningen
- 19 – Vreemdelingendocumenten
- 24 – Schematisch overzicht documenten
 Vw 1994 / Vw2000

Het vergunningensysteem van de Vreemdelingenwet 2000

De Vreemdelingenwet verandert niets aan het toelatingsbeleid. Nederland blijft derhalve een restrictief vreemdelingenbeleid voeren. Dit betekent dat ook in de toekomst een vreemdeling uitsluitend voor verblijf in aanmerking kan komen indien sprake is van een internationale verplichting, een wezenlijk Nederlands belang of klemmende redenen van humanitaire aard.

Verblijfsvergunning regulier

Wanneer aan een vreemdeling op reguliere gronden verblijf in Nederland wordt toegestaan krijgt hij een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd regulier. Onder "regulier" wordt verstaan de toelating op andere gronden dan asiel. Deze reguliere verblijfsvergunning wordt altijd onder een beperking verleend. Na verblijf van minimaal 5 jaar op basis van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd regulier kan betrokkene in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd, mits hij beschikt over voldoende middelen van bestaan, geen gevaar oplevert voor de openbare orde en ook aan de overige voorwaarden van artikel 21 Vw 2000 voldoet. Het vereiste dat moet worden beschikt over voldoende middelen van bestaan vervalt na 10 jaar verblijf.

Verblijfsvergunning asiel

Wanneer aan een vreemdeling op asieler gronden verblijf in Nederland wordt toegestaan, wordt een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd asiel verleend. Deze asielvergunning wordt in beginsel voor een periode van 3 jaar verleend. Na 3 jaar verblijf op grond van de verblijfsvergunning voor bepaalde tijd kan betrokkene in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning

voor onbepaalde tijd, wanneer hij nog steeds bescherming in Nederland nodig heeft.

De verblijfsvergunning voor bepaalde tijd asiel is in alle gevallen van toelating dezelfde vergunning, ongeacht de grond waarop betrokkene voor bescherming in aanmerking komt. Aan deze vergunning is één pakket rechten en voorzieningen verbonden. Het niveau van deze rechten en voorzieningen wordt bepaald door twee factoren. Enerzijds door volkenrechtelijk verbindende afspraken op dit gebied en anderzijds door beleid van de Nederlandse regering binnen het kader van deze internationale afspraken. In de praktijk betekent dit dat de plichten, rechten en voorzieningen die aan de verblijfsvergunning zijn verbonden in belangrijke mate overeenkomen met de plichten, rechten en voorzieningen die onder de Vreemdelingenwet 1994 golden voor A-statushouders en de houders van een vergunning tot verblijf humanitair. Deze rechten en voorzieningen zijn neergelegd in wetten op het gebied van sociale zekerheid, toegang tot de arbeidsmarkt en huisvesting. In de invoeringswet zijn de desbetreffende wetten aangepast.

Ten opzichte van de huidige wetgeving betekent de voorgestelde aanpassing met name een verandering in de aanspraken voor vreemdelingen aan wie op grond van de Vreemdelingenwet 1994 een voorwaardelijke vergunning tot verblijf (vvtv) werd verstrekt. Deze vreemdelingen komen op grond van de Vreemdelingenwet 2000 in aanmerking voor een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd asiel waarvoor een sterkere materiële rechtspositie geldt.

Overgangsregeling asiel

Bij de nieuwe Vreemdelingenwet is ook een overgangsregeling opgenomen. Voor de houders van een asielvergunning onder de Vreemdelingenwet 1994 betekent dit vanaf het moment van inwerkingtreding van de Vreemdelingenwet 2000 het volgende:

- houders van een vluchtelingenstatus (A-status) komen van rechtswege in aanmerking voor een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd asiel;
- houders van een verblijfsvergunning om klemmende redenen van humanitaire aard komen van rechtswege in aanmerking voor een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd asiel, indien de oorspronkelijke vergunning op asielfronden is verleend;
- houders van een voorwaardelijke vergunning tot verblijf (vvtv) komen van rechtswege in aanmerking voor een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd asiel met behoud van de resterende geldigheidsduur van het F-document.

Overgangsregeling regulier

Voor houders van een reguliere verblijfsvergunning onder de Vreemdelingenwet 1994 betekent dit vanaf het moment van inwerkingtreding van de Vreemdelingenwet 2000 het volgende:

- houders van een vestigingsvergunning komen van rechtswege in aanmerking voor een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd regulier;
- houders van een vergunning tot verblijf zonder beperking komen van rechtswege in aanmerking voor een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd regulier als de oorspronkelijke vergunning op reguliere gronden is verleend;
- houders van een zgn. 10 lid 2 status (vergunning voor onbepaalde duur) komen van rechtswege in aanmerking voor een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd regulier (zie ook bijlage I);
- houders van een vergunning tot verblijf onder beperking komen van rechtswege in

aanmerking voor een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd regulier met behoud van de resterende geldigheidsduur van de vtv en de oorspronkelijke beperking.

Een schematische weergave van het bovenstaande is als bijlage I bij deze brochure opgenomen.

Rechtmatig verblijf

Naast de verblijfsvergunningen zijn in de Vreemdelingenwet ook andere gronden van rechtmatig verblijf neergelegd, bijvoorbeeld het geval dat de vreemdeling zijn procedure in Nederland mag afwachten. In de Vreemdelingenwet 1994 waren de gronden voor rechtmatig verblijf opgenomen in artikel 1b, thans zijn deze neergelegd in artikel 8. Ten opzichte van het oude artikel 1b is sprake van een verdere uitsplitsing van de gronden van rechtmatig verblijf (van 5 naar 12). Dit is een gevolg van de systematiek van de Vw2000.

2.

Welke materiewetten wijzigen?

In totaal worden er krachtens de invoeringswet in 47 materiewetten artikelen gewijzigd. Dat betekent dat alle organisaties die direct of indirect te maken hebben met de uitvoering van één van deze wetten, met - meer of minder ingrijpende - veranderingen te maken kunnen hebben.

De veranderingen verschillen per wet.

Soms is het alleen een kwestie van verwijzing naar een andere citeertitel van de wet en een ander artikelnummer. In andere gevallen is sprake van een - organisatorisch - ingrijpende verandering als gevolg van de wetswijziging. Een voorbeeld hiervan is de intrekking van de Wet gemeentelijke zorg voor houders van een voorwaardelijke vergunning tot verblijf (Zorgwet vvtv).

In de meeste gevallen betekent de wetswijziging een verandering van de kring van gerechtigden door de beperking van het aantal verschillende asielvergunningen.

De uniformering van de asielvergunning betekent dat elke statushouder vanaf het moment van vergunningverlening dezelfde rechten en plichten krijgt. De wijze waarop aanspraken en aanvragen beoordeeld en getoetst worden verandert niet.

Algemene Zaken

- *Coördinatiewet uitzonderingstoestanden*

Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

- *Gemeentewet*
- *Kieswet*
- *Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens*
- *Wet gemeentelijke zorg voor houders van een voorwaardelijke vergunning tot verblijf*
- *Wet inburgering nieuwkomers*
- *Wet op de Raad van State*
- *Remigratiewet*

Buitenlandse Zaken

- *Sanctiewet 1977*

Financiën

- *Wet identificatie bij financiële dienstverlening 1993*

Justitie

- *Algemene wet bestuursrecht*
- *Burgerlijk Wetboek*
- *Politiewet 1993*
- *Wet op de identificatieplicht*
- *Wet op de rechtsbijstand*
- *Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers*
- *Wet opnemings buitenlandse pleegkinderen ter adoptie*
- *Wet politieregisters*

Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

- *Wet educatie en beroepsonderwijs*
- *Wet op de expertisecentra*
- *Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek*
- *Wet op het primair onderwijs*
- *Wet op het voortgezet onderwijs*

Sociale Zaken en Werkgelegenheid

- *Werkloosheidswet*
- *Ziektewet*
- *Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering*
- *Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten*
- *Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen*
- *Algemene Ouderdomswet*
- *Algemene Nabestaandenwet*
- *Algemene Kinderbijslagwet*
- *Toeslagenwet*
- *Algemene bijstandswet*
- *Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers*
- *Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen*
- *Wet inkomensvoorziening kunstenaars*
- *Wet voorzieningen gehandicapten*
- *Organisatiewet sociale verzekeringen 1997*
- *Arbeidsvoorzieningswet 1996*
- *Wet arbeid vreemdelingen*

Verkeer en Waterstaat

- *Wegenverkeerswet 1994*

Volksgezondheid, Welzijn en Sport

- *Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten*
- *Ziekenfondswet*
- *Wet op de toegang tot ziektekostenverzekeringen 1998*
- *Welzijnswet 1994*

Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

- *Huursubsidiewet*
- *Huisvestingswet*

Op de volgende bladzijden wordt in hoofdlijnen op de belangrijkste wijzigingen ingegaan.

3.

Welke materiewetten wijzigen inhoudelijk?

Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Afschaffing Wet gemeentelijke zorg voor houders van een voorwaardelijke vergunning tot verblijf

Als uitvloeisel van het gekozen systeem van volgtijdelijke verblijfsvergunningen krijgen alle personen aan wie een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd asiel wordt verleend, dezelfde plichten, rechten en voorzieningen. Het kabinet heeft ervoor gekozen om het niveau van plichten, rechten en voorzieningen in belangrijke mate overeen te laten komen met het niveau dat onder de Vw94 gold voor A-statushouders en houders van een vtv-humanitair. Hiermee komt de grond voor het bestaan van de Zorgwet vtv te vervallen. Gemeenten dienen zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen zes maanden na inwerkingtreding van de Vreemdelingenwet ervoor zorg te dragen dat de houders van een vtv, overeenkomstig de ter zake geldende voorschriften, in aanmerking worden gebracht voor de reguliere voorzieningen.

Voor diegenen die in bezwaar of beroep zijn tegen intrekking of niet-verlenging van de geldigheidsduur van de vtv blijft het zorgwetrengiem van kracht.

Wet inburgering nieuwkomers

Alle houders van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd - zowel asiel als regulier - vallen na invoering van de Vreemdelingenwet 2000 onder de werking van de Wet Inburgering Nieuwkomers (WIN). Hierdoor wordt inburgering voor deze groep vreemdelingen met een status voor bepaalde tijd verplicht gesteld. Concreet houdt deze wijziging in dat de huidige WIN-doelgroep wordt uitgebreid met de categorie vreemdelingen die onder de Vreemdelingenwet

1994 een vtv-status kreeg. Inburgering is gericht op de integratie van diegenen die zich permanent in Nederland vestigen, maar wanneer houders van een vergunning voor bepaalde tijd asiel een inburgeringstraject volgen, betekent dit uiteraard niet dat daarmee het recht op permanent verblijf wordt verleend. Voor de vreemdelingen die op het moment van invoering van de Vreemdelingenwet 2000 overgaan van een vtv-status naar een vergunning voor bepaalde tijd asiel, geldt dat zij zich moeten melden voor een inburgeringsonderzoek. Tijdens dat onderzoek wordt bepaald of de voormalig houder van een vtv (delen van) een inburgeringstraject moet volgen.

Remigratiewet

Alle houders van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd asiel komen onder dezelfde voorwaarden in aanmerking voor remigratie, dus ongeacht het land van herkomst en ongeacht het land van bestemming. Dit betekent dat houders van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd asiel, die tenminste een jaar in Nederland verblijven, in aanmerking komen voor de basisvoorzieningen. Voor remigratie-uitkeringen dienen personen tenminste 3 jaar in Nederland te hebben verbleven op basis van een vergunning. Op grond hiervan komen houders van een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd asiel in aanmerking voor de remigratie-uitkeringen. Het onderscheid tussen houders van een A-status en houders van een vtv-humanitair enerzijds en vtv-ers anderzijds komt te vervallen.

Van de terugkeerregeling die is neergelegd in het uitvoeringsbesluit Remigratiewet

kan gebruik worden gemaakt door remigranten die voorafgaand aan vertrek uit Nederland tenminste drie jaren op grond van een verblijfsvergunning in Nederland hebben verbleven. Gelet op het feit dat de verblijfsvergunning voor bepaalde tijd asiel voor maximaal drie jaar wordt verleend, kan de statushouder voor bepaalde tijd asiel derhalve geen gebruik maken van de terugkeerregeling.

*Wet gemeentelijke basisadministratie
persoonsgegevens*

Zie hierna in hoofdstuk 6.

Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

De aanpassing van de wetten van dit departement betreft de verwijzing naar de gronden van rechtmatig verblijf. De aanspraken van houders van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd zijn neergelegd in het Besluit studiefinanciering en Besluit tegemoetkoming studiekosten.

Deze besluiten zijn aangepast aan de Vreemdelingenwet 2000. In de besluiten is geregeld dat alle houders van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd asiel, met ingang van de datum van vergunningverlening, onder de werking van de Wet studiefinanciering en Wet tegemoetkoming studiekosten wordt gebracht. De beoordelingscriteria voor de houders van een reguliere vergunning tot verblijf blijven gekoppeld aan de beperking waaronder de vergunning is verleend.

Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Sociale Zekerheid

Het merendeel van de wijzigingen in de wetgeving van het departement van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is louter technisch van aard, en bestaat uit het vervangen van thans in die wetgeving voorkomende verwijzingen naar de huidige Vreemdelingenwet in verwijzingen naar

de corresponderende artikelen in de Vreemdelingenwet 2000.

Alle houders van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd asiel worden door de Vreemdelingenwet 2000 en bijbehorende Invoeringswet geheel onder de werking van de Algemene Bijstandswet en daarmee verwante uitkeringsregelingen (IOAW, IOAZ, WIK en WVG) gebracht.

Ook vallen deze vreemdelingen onder de volksverzekeringen (AOW, ANW, AKW en AWBZ).

Voor het van toepassing zijn van de werknemersverzekeringen en een aantal andere uitkeringsregelingen is bepalend of een persoon, in dienstbetrekking of als zelfstandige, in Nederland arbeid verricht. Net als vóór de wijziging geldt dat in de desbetreffende regelingen is bepaald, dat ook vreemdelingen - op gelijke voet als Nederlanders - onder dit toepassingsbereik vallen, mits de arbeid rechtmatig - d.w.z. in overeenstemming met de voorschriften van de Wet arbeid vreemdelingen - wordt verricht.

Arbeid

De tewerkstellingsvergunningplicht van de Wet arbeid vreemdelingen is van toepassing op houders van een vergunning voor bepaalde tijd asiel. Dit betekent dat zij in Nederland arbeid kunnen verrichten indien de werkgever in het bezit is van een tewerkstellingsvergunning. Deze tewerkstellingsvergunning zal zonder toets aan prioriteitgenietend aanbod worden verstrekt. Verder kunnen houders van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd asiel een beroep doen op de faciliteiten die de Arbeidsvoorzieningsorganisatie biedt met het oog op toeleiding naar de arbeidsmarkt.

Houders van een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd (asiel en regulier) behouden het recht op vrije toegang tot de arbeids-

markt. Ook de regels voor houders van een vergunning voor bepaalde tijd regulier blijven ongewijzigd. Voor die houders van de vtv die in het bezit zijn van een F3-document geldt een overgangsregeling waardoor de voor hen bestaande vrije toegang tot de arbeidsmarkt wordt gehandhaafd.

Net als in de huidige situatie is een SOFI-nummer nodig om een uitkering te krijgen of te werken.

Verkeer en Waterstaat

De regels over de afgifte van de rijbewijzen zijn niet gewijzigd. Aan vreemdelingen, niet zijnde EU/EER-onderdanen, wordt een rijbewijs slechts afgegeven indien sprake is van rechtmatig verblijf op bepaalde gronden.

Volksgezondheid

Alle houders van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd asiel vallen onder dezelfde regels inzake de wettelijk geregelde ziektekostenverzekeringen als Nederlanders. Dit betekent een uitbreiding van de kring van verzekerden van de Ziekenfondswet.¹ Voor wat betreft de verzekering ingevolge de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (volksverzekering) geldt dat deze groep vreemdelingen, ongeacht of zij als ingezetene worden beschouwd, verzekerd zijn ingevolge de Nederlandse volksverzekeringen (waaronder de AWBZ) met ingang van de dag waarop positief op de aanvraag om een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd asiel wordt beschikt.

Partners of kinderen met een niet-Nederlandse nationaliteit die ingevolge artikel 8, onder f tot en met l, van de Vreemdelingenwet 2000 rechtmatig in Nederland verblijven komen voortaan in aanmerking voor medeverzekering bij een ziekenfondsverze-

kerde. Dit is neergelegd in artikel 4 lid 18 van de Ziekenfondswet. Deze categorie van personen dient wel aan de overige gestelde voorwaarden voor medeverzekering te voldoen.

Volkshuisvesting

Met de inwerkingtreding van de Vreemdelingenwet 2000 krijgen toegelaten asielzoekers dezelfde vergunning, te weten de verblijfsvergunning voor bepaalde tijd asiel en vervalt de Zorgwet vtv. Voor de huisvesting van de statushouders is één gemeentelijke volkshuisvestelijke taakstelling van toepassing, die is neergelegd in de Huisvestingswet. De systematiek van deze taakstelling, onder andere toedeling van statushouders aan gemeenten naar rato van het aantal inwoners, blijft gehandhaafd.

Houders van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd asiel kunnen aanspraak maken op huursubsidie op grond van de Huursubsidiewet.² Zij hebben het recht op vrije vestiging en komen - voorzover zij aan de daartoe gestelde voorwaarden voor woningtoewijzing voldoen - in aanmerking voor een huisvestingsvergunning op grond van de Huisvestingswet, indien zo'n vergunning voor het betrekken van de desbetreffende woonruimte vereist is.

¹ *Onder de Vreemdelingenwet 1994 vielen vtv-ers onder een voorliggende voorziening (Zorgwet vtv). In dat kader was er ook een ziektekostenregeling getroffen.*

² *Dit geldt ook voor de Vangnetregeling in het kader van de Huursubsidiewet.*

De uitvoering

Net als nu zal elke instantie die voorzieningen verstrekt bij elk verzoek van een vreemdeling moeten nagaan of de vreemdeling recht heeft op die voorziening op grond van zijn verblijfsstatus. Concreet betekent dit dat de uitvoerende organisaties alle mogelijke verblijfsvarianten moeten kunnen beoordelen om een beslissing te kunnen nemen om voorzieningen wel of niet toe te kennen.

Sedert de invoering van de zogenaamde Koppelingswet (per 1-7-1998) zijn er vier dingen die altijd gecontroleerd moeten worden voordat de voorziening verstrekt kan worden:

- De identiteit van de persoon moet worden vastgesteld.
- Er moet worden vastgesteld dat de persoon niet de Nederlandse nationaliteit heeft.
- De vorm van verblijfsrecht moet worden vastgesteld.
- Er moet worden vastgesteld of de persoon met zijn vorm van verblijfsrecht recht heeft op de gevraagde voorziening.

Vaststellen vorm van verblijfsrecht

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht is degene die een beschikking vraagt verplicht relevante gegevens te verstrekken. In dit geval is dat het verblijfsdocument of de verklaring als bedoeld in artikel 9 van de Vw2000 waarover de vreemdeling beschikt. Deze verklaring of dit document kan door de vreemdeling gebruikt worden om de aard van zijn verblijfsrecht aan te tonen en/of zijn identiteit en nationaliteit.³ Het verblijfsrecht van de betrokkene dient te worden geverifieerd bij de Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens (GBA) waarin de actuele gegevens over het verblijfsrecht zijn opgeslagen. Dit is mogelijk omdat er een koppeling is tussen de GBA en het Vreemdelingen Administratie Systeem (VAS). De GBA is het bevolkingsregister van de Nederlandse gemeenten. Hierin staan de basisgegevens van in principe alle personen die langdurig in Nederland verblijven. Het gaat dan om personen die verwachten minimaal vier maanden in Nederland te zullen verblijven. Toeristen en personen die op familiebezoek zijn worden niet opgenomen in de GBA, asielzoekers een half jaar nadat zij een aanvraag hebben ingediend. Het VAS is het systeem waarin de gegevens van alle vreemdelingen staan vermeld, waaronder hun vorm van verblijfsrecht. Het VAS wordt beheerd door de vreemdelingendiensten van de Nederlandse politie.

Voordelen koppeling VAS-GBA

De koppeling tussen deze twee systemen heeft enkele belangrijke voordelen. Ten eerste bevat de GBA altijd de meest actuele status van een vreemdeling, zodat eventuele wijzigingen na afgifte van het document hierdoor bekend kunnen worden bij

afnemers van de GBA. Voorts is er duidelijkheid over de vraag waar de betreffende vreemdeling woont. Als hij de GBA laat weten verhuisd te zijn, dan wordt dat automatisch doorgegeven aan de vreemdelingendienst. Hij hoeft voor de adreswijziging maar naar één loket, te weten: het GBA-loket. Ten tweede kan een afnemer van de GBA nagaan welk verblijfsrecht de betreffende vreemdeling heeft. En dat is weer van belang voor de beoordeling of iemand bijvoorbeeld mag werken of recht heeft op voorzieningen.

Uitbreiding GBA-codes

De koppeling VAS - GBA zorgt ervoor dat in de GBA duidelijk is wat voor een verblijfsrecht een vreemdeling heeft. Dit gebeurt door middel van speciale GBA-codes. Ter gelegenheid van de invoering de Vreemdelingenwet 2000 is het aantal GBA-codes uitgebreid. Er wordt nu bijvoorbeeld ook aangegeven of de betrokken vreemdeling mag werken en of daarvoor een tewerkstellingsvergunning is vereist. Op die wijze kan een afnemer van de GBA, bijvoorbeeld een uitkeringsinstantie, direct beoordelen welk verblijfsrecht de betrokken vreemdeling heeft. Overigens zijn deze codes alleen toegankelijk voor die afnemers die dat nodig hebben voor het uitvoeren van hun publieke taak en daartoe uitdrukkelijk zijn gemachtigd.

³ Voor de periode van omwisseling van documenten na inwerkingtreding van de Vw2000: zie paragraaf Omwisseling in de bijlage Vreemdelingendocumenten.

6.

Hoe worden de verblijfstitels uitgewerkt in de GBA-codes?

Als gevolg van de nieuwe verblijfsvergunningen en uitbreiding van de gronden van rechtmatig verblijf in artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000 zijn er nieuwe GBA-codes opgesteld. Verder is naar aanleiding van de evaluatie van de Koppelingswet besloten om met het oog op de bruikbaarheid onderscheid te maken tussen de zogenaamde procedurecodes. Het is voor uitvoeringsinstanties van belang te weten of een vreemdeling in procedure is voor een eerste aanvraag dan wel voor voortgezet verblijf. Voor de meeste materiewetten geldt immers dat de vreemdeling die eerder rechtmatig in Nederland heeft verbleven recht heeft op voortzetting van de voorzieningen, mits hij de voorgescreven termijnen voor het indienen van de aanvraag c.q. het aanspannen van beroepsprocedures in acht heeft genomen.

Op de bladzijden hierna volgt een overzicht van de wijze waarop de verschillende codes uit de GBA overeenstemmen met de categorieën rechtmatig verblijvende vreemdelingen uit artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000.

Rechtmatig verblijf**GBA-code**

<i>Artikel 8, onder a, verblijfsvergunning bepaalde tijd regulier, arbeid vrij</i>	21
<i>Artikel 8, onder a, verblijfsvergunning bepaalde tijd regulier, arbeid mits TWV</i>	22
<i>Artikel 8, onder a, verblijfsvergunning bepaalde tijd regulier, arbeid specifiek</i>	23
<i>Artikel 8, onder a, verblijfsvergunning bepaalde tijd regulier, geen arbeid</i>	24
<i>Artikel 8, onder b, verblijfsvergunning onbepaalde tijd regulier, arbeid vrij</i>	25
<i>Artikel 8, onder c, verblijfsvergunning bepaalde tijd asiel, arbeid mits TWV</i>	26
<i>Artikel 8, onder d, verblijfsvergunning onbepaalde tijd asiel, arbeid vrij</i>	27
<i>Artikel 8, onder e, gemeenschapsonderdaan, economisch actief, arbeid vrij</i>	28
<i>Artikel 8, onder e, gemeenschapsonderdaan, economisch niet-actief, arbeid vrij</i>	29
<i>Artikel 8, onder e, toetsing aan het gemeenschapsrecht, arbeid vrij</i>	30
<i>Artikel 8, onder f en h, in procedure voor vergunning bepaalde tijd regulier</i>	31
<i>Artikel 8, onder f en h, in procedure voor vergunning bepaalde tijd asiel</i>	32
<i>Artikel 8, onder g en h, in procedure voor voortgezet verblijf, tijdige aanvraag</i>	33
<i>Artikel 8, onder g en h, in procedure voor voortgezet verblijf, ontijdige aanvraag</i>	34
<i>Artikel 8, onder l, Associatiebesluit 1/80 EEG/Turkije, arbeid specifiek</i>	35
<i>Artikel 115, lid 4, verblijfsvergunning onbepaalde tijd, arbeid vrij</i>	91
<i>Artikel 115, lid 6, verblijfsvergunning bepaalde tijd asiel, arbeid vrij</i>	92
<i>Artikel 8, onder a, verblijfsvergunning bepaalde tijd regulier, arbeidsmarktaantekening nader te bepalen</i>	93
<i>Geen verblijfstitel (meer)</i>	98

Toelichting op de nieuwe codes

Als uitgangspunt is artikel 8 Vw2000 genomen. In dit wetsartikel staan alle vormen van rechtmatig verblijf van een vreemdeling in Nederland. Niet alle vormen van rechtmatig verblijf leveren ook een GBA-code op. Hier is aangesloten bij de bestaande praktijk onder de huidige vreemdelingenwet. Alleen vreemdelingen die in de GBA worden ingeschreven en daarnaast een beroep kunnen doen op collectieve voorzieningen kunnen voorzien worden van een code. De zogenoemde kortverblijvers (bijvoorbeeld mensen die voor korte duur naar Nederland komen voor vakantie, zakenreis etc.) worden niet in de GBA ingeschreven en dus ook niet van een code voorzien.

De GBA codes kunnen worden onderscheiden in verblijfscodes (codes die aangeven dat de vreemdeling in kwestie beschikt over een bepaalde verblijfsvergunning of een bepaald verblijfsrecht) en procedurecodes (codes 30 t/m 34 die aangeven dat de vreemdeling in kwestie in afwachting is van de uitkomsten van een procedure om een verblijfsvergunning te verkrijgen).

Voor een aantal bijzondere gevallen zijn de volgende overgangscodes ontwikkeld:

Code 91

Nader onderzoek is noodzakelijk om te bezien of de vreemdelingen met een vergunning tot verblijf zonder beperking een verblijfsvergunning onbepaalde tijd regulier of onbepaalde tijd asiel dienen te krijgen. Dit is niet direct herleidbaar uit de afgegeven VAS-code en wordt pas geconverteerd als de vreemdeling komt voor de omwisseling van zijn vreemdelingendocument. Voor de materiewetten maakt het over het algemeen niet uit, gelet op het feit dat het hier vreemdelingen betreft die vrij

zijn op de arbeidsmarkt en toegang hebben tot alle voorzieningen. Na de omwisseling van het document wijzigt de GBA-code in 25 of 27.

Code 92

Het betreft hier vreemdelingen die onder de huidige Vreemdelingenwet in het bezit zijn van een F3-document met de arbeidsmarktbeperking 'arbeid vrij' en dus vanwege de combinatie van de Vw 2000 en de Wet arbeid vreemdelingen (Wav) in aanmerking dienen te komen voor een vergunning asiel bepaalde tijd met arbeidsmarktaantekening 'arbeid vrij'.

Code 93

In het huidige VAS staat bij een aantal beperkingen de term 'loonarbeid'. Deze term is niet onderscheidend genoeg om te zien of het hier gaat om de arbeidsmarktbeperking 'arbeid vrij', 'arbeid mits TWV' of 'arbeid specifiek'. Hierdoor kan de differentiatie ook pas gemaakt worden als het vreemdelingendocument wordt omgewisseld. Uit andere aantekeningen in het VAS en uit het vreemdelingendocument blijkt wel wat de betreffende arbeidsmarktaantekening is.

Zowel voor conversiecode 91 als 93 geldt

dat deze codes zo terughoudend mogelijk zullen worden toegepast. Waar voorafgaand onderzoek uitsluitel kan geven, zal de informatie in het VAS zo worden aangepast dat bij de conversie zoveel mogelijk direct kan worden gekozen voor een van de toepasselijke verblijfscodes.

Code 98

Tot slot is er een code geïntroduceerd voor de situatie waarin een vergunning is ingetrokken of er een andere reden is dat de vreemdelingendienst kenbaar maakt dat een vreemdeling niet of niet meer over een verblijfsvergunning beschikt. Dit wordt kenbaar gemaakt door code 98.

Om een indicatie te geven van de wijzigingen staan hieronder de oude en de nieuwe GBA-codes naast elkaar:

<i>Huidige GBA-codes</i>	<i>GBA-codes Vreemdelingenwet 2000</i>
<i>11</i>	<i>25 en 27 (of tijdelijk 91)</i>
<i>12</i>	<i>21, 22 en 23 (of tijdelijk 93)</i>
<i>13</i>	<i>24 (of tijdelijk 93)</i>
<i>14</i>	<i>26 (of tijdelijk 92)</i>
<i>15</i>	<i>28</i>
<i>16</i>	<i>29</i>
<i>17</i>	<i>32</i>
<i>18</i>	<i>30, 31, 32, 33 of 34</i>
<i>19</i>	<i>23 of 35</i>
<i>20</i>	<i>29</i>
<i>Leeg veld</i>	<i>Leeg veld of 98</i>

Meer informatie

De bij de Vreemdelingenwet 2000 behorende invoeringswet is een verzameling van wetswijzigingen op beleidsterreinen van verschillende ministeries. Mocht u daarom vragen hebben over de consequenties van de invoeringswet dan kunt u het beste terecht bij het ministerie dat verantwoordelijk is voor het betreffende beleidsterrein.

Bij problemen met de uitvoering van de wet of voor meer informatie over de mogelijke gevolgen voor uw organisatie of beleidsterrein kunt u contact op nemen met:

Justitie

Telefoon voor opvragen folders 0800 - 8051
 Fax voor grotere bestellingen (070) 370 75 94
 Publieksvoorlichting (070) 370 68 50
 Voor actuele informatie: www.justitie.nl

Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

- Voor vragen over de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (GBA):
 telefoon (070) 362 24 35, fax (070) 362 17 82
- Voor vragen over de huisvestingstaakstellingen en de Zorgwet VVTV: de helpdesk van het Centraal Opvang orgaan Asielzoekers,
 telefoon 0800 - 023 80 23
- Voor vragen over de Wet Inburgering Nieuwkomers: de helpdesk Inburgering (CFI),
 telefoon (079) 323 40 00
- Voor vragen over de uitvoering van de Remigratiewet: het Nederlands Migratie Instituut,
 telefoon (030) 234 29 36

Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

- Voor vragen over studiefinanciering en tegemoetkoming studiekosten:
 Informatie Beheer Groep, telefoon (050) 599 77 55
- Voor vragen over het beroeps- en hoger onderwijs: het informatienummer van CFI/ICO/BVH
 (079) 323 26 66
- Voor vragen over het voortgezet onderwijs:
 het informatienummer van CFI/ICO/VO
 (079) 323 24 44
- Voor vragen over het basisonderwijs:
 het informatienummer van CFI/ICO/BVH
 (079) 323 23 33

Volksgezondheid, Welzijn en Sport

College voor Zorgverzekeringen
 telefoon (020) 347 58 68

Sociale Zaken en Werkgelegenheid

- De gemeentelijke sociale diensten kunnen voor verdere informatie de Handreiking van Divosa raadplegen. De Handreiking kan worden opgevraagd bij Divosa, telefoon (030) 233 23 37
- Voorts kunnen vragen over de bijstandsverlening door de gemeentelijke sociale diensten tussen 09.00 en 12.00 uur worden gesteld aan het Rijksconsulentschap Sociale Zekerheid in de regio.

Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

Telefoon (070) 339 50 50
 E-mail: BPVinternet@cdc.cs.minvrom.nl

Immigratie- en Naturalisatiedienst

voor informatie over veranderingen in de vreemdelingenprocedure en de overgangssituatie v.w.b. de verblijfsvergunningen
 telefoon (070) 370 31 24 / (070) 370 31 44

Bijlagen

Bijlage: schema verblijfsvergunningen

Vergunningen tot verblijf Vw 1994

Vergunning tot verblijf onder beperking (artikel 9)

Bijvoorbeeld: 'voor het verrichten van arbeid';
'voor verblijf bij echtgeno(o)t(e) of ouder' maar
ook AMA-vtv

Vergunning tot verblijf zonder beperking (artikel 9)

Vergunning tot vestiging (artikel 10)

*Vergunning voor onbepaalde duur op grond van
artikel 10 tweede lid (10 lid 2-status) (artikel 10)*

Toelating als vluchteling (artikel 10 juncto artikel 15)

Toelating als gemeenschapsonderdaan (artikel 10)

Voorwaardelijke vergunning tot verblijf (artikel 9a)

Verblijfsvergunningen Vw 2000

Verblijfsvergunning voor bepaalde tijd regulier met beperking (artikel 14)

Komt te vervallen.

De Vw 2000 onderscheidt:

- *een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd regulier met beperking (artikel 14). Deze vergunning kan na vijf jaar onder voorwaarden omgezet worden in een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd regulier (artikel 20)*
- *een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd asiel (artikel 28). Deze vergunning kan na drie jaar onder voorwaarden worden omgezet in een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd asiel (artikel 33)*

Op grond van het overgangsrecht (artikel 115) wordt een vergunning tot verblijf zonder beperkingen aangemerkt als een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd. Afhankelijk van de grond van verlening van de oorspronkelijke vergunning wordt een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd regulier of asiel verleend.

Verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd regulier (artikel 20)

Is vervallen bij de wetwijziging van 1994.

Op grond van het overgangsrecht (artikel 115) krijgen de personen die nog in het bezit zijn van deze status een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd regulier (artikel 20)

Verblijfsvergunning voor bepaalde tijd asiel (artikel 28).

Op grond van het overgangsrecht (artikel 115) krijgen degenen die ten tijde van de inwerkingtreding van de Vw2000 als vluchteling zijn toegelaten een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd asiel (artikel 33).

Verblijf als gemeenschapsonderdaan (artikel 8 onder e)

Verblijfsvergunning voor bepaalde tijd asiel (artikel 28)

Op grond van het overgangsrecht (artikel 115) wordt de voorwaardelijke vergunning tot verblijf aangemerkt als verblijfsvergunning voor bepaalde tijd asiel onder handhaving van de resterende looptijd van het F-document.

Bijlage: vreemdelingendocumenten

Ieder document is gekoppeld aan een verblijfsstatus. Er zijn drie soorten documenten en diverse verblijfsstatussen.

De vreemdelingendocumenten I tot en met IV en het EU/EER-document

zijn bestemd voor vreemdelingen aan wie op grond van de Vreemdelingenwet respectievelijk het gemeenschapsrecht verblijf in Nederland is toegestaan. Dit type vreemdelingendocumenten wordt uitgegeven door de Immigratie- en Naturalisatiedienst van het Ministerie van Justitie.

Het W-document

is bestemd voor vreemdelingen die asiel hebben aangevraagd en nog geen beslissing op hun aanvraag hebben ontvangen, degenen die om gezondheidsredenen niet kunnen reizen en degenen aan wie uitstel van vertrek is verleend. De laatste twee categorieën vreemdelingen krijgen alleen een W-document als betrokkenen niet in het bezit zijn van een paspoort. Als men wel over een paspoort beschikt, wordt dit voorzien van een sticker. Het W-document wordt uitgegeven door de Immigratie- en Naturalisatiedienst van het Ministerie van Justitie.

Het document voor geprivilegieerden

is bestemd voor geprivilegieerden die werkzaam zijn voor, bijvoorbeeld, een buitenlandse autoriteit in Nederland. Dit document wordt uitgegeven door het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Algemene kenmerken

Alle varianten van het vreemdelingendocument hebben het formaat van een bankpas. Op de voorzijde is de foto in het document verwerkt met daarboven en ernaast de personalia. Op de achterzijde staat een tekst met informatie over de verblijfsstatus van de desbetreffende persoon en eventuele rechten.

Vreemdelingendocumenten

Hieronder is beschreven welke door de IND uitgegeven documenten in de verschillende gevallen worden afgegeven. Tevens is van de bestaande documenten beschreven voor welke nieuwe - op grond van de Vreemdelingenwet 2000 te verstrekken - documenten deze worden omgewisseld.

Omwisseling

De Vreemdelingendiensten hebben enige tijd nodig voor het omwisselen van documenten. Na 1 april 2001 zal een periode volgen waarin de nieuwe verblijfsrechtelijke positie nog niet blijkt uit het document of de verklaring. De vreemdeling is dan van rechtswege houder van een nieuwe verblijfsvergunning maar feitelijk nog in het bezit van een document of verklaring van het oude model. Gedurende de daarop aangegeven geldigheidsduur behouden de (nog geldige) documenten en verklaringen van het oude model ook na 1 april 2001 hun betekenis als geldig document totdat zij zijn omgewisseld. Tussen het moment van de inwerkingtreding van de Vw2000 en de omwisseling van het vreemdelingendocument kan uitsluitend de GBA-code dienen ter verificatie van het verblijfsrecht dat de vreemdeling door inwerkingtreding van de wet van rechtswege heeft verkregen. Om die reden is er voor gekozen de GBA-codes zoveel mogelijk te converteren en niet met aanpassing van de GBA-code te wachten tot het moment van omwisseling van het vreemdelingendocument.

De documenten

Op de volgende bladzijden zijn voorbeelden opgenomen van de nieuwe documenten met een beschrijving.

Document I

De verblijfsvergunning voor bepaalde tijd regulier

Deze vergunning wordt verstrekt wanneer verblijf op reguliere gronden wordt toegestaan. De vergunning wordt altijd verleend onder een beperking, bijvoorbeeld gezinshereniging, studie of arbeid in loondienst. Het doel waarvoor de verblijfsvergunning is verleend is omschreven op de achterzijde van het document. De vergunning wordt in de regel verleend voor de duur van een jaar. Afhankelijk van de beperking, kan dat ook drie of vijf jaar zijn.

Omwisseling Een D-document dat is verstrekt wegens een vergunning tot verblijf onder beperking wordt omgewisseld voor een Document I.

Document II

De verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd regulier

Deze vergunning wordt verstrekt na verblijf van minimaal 5 jaar op basis van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd regulier, mits betrokkene beschikt over voldoende middelen van bestaan, geen gevaar oplevert voor de openbare orde en ook aan de overige voorwaarden van artikel 21 Vw 2000 voldoet. Het zogenaamde middelenvereiste vervalt na 10 jaar verblijf op grond van een verblijfsvergunning. Arbeid is vrij toegestaan, een tewerkstellingsvergunning is niet vereist.

Omwisseling Een A-document (vergunning tot vestiging), een C-document (vergunning tot verblijf voor onbepaalde duur) en een D-document, dat is verstrekt wegens een vergunning tot verblijf zonder beperking op reguliere gronden, worden omgewisseld voor een Document II.

Stickers voor verblijfsaantekeningen

Verklaring die wordt verstrekt wanneer vreemdelingen geen verblijfsvergunning hebben of aan het gemeenschapsrecht een verblijfsrecht ontleen, maar wel rechtmatig verblijf hebben.

Er zijn drie typen stickers:

De sticker verblijfsaantekeningen algemeen

De sticker verblijfsaantekeningen gemeenschapsonderdaan

De sticker verblijfsaantekeningen vervolprocedures

Omzetting Een verklaring wordt niet omgewisseld.

Bijlage: schematisch overzicht documenten Vw 1994 / Vw 2000

Identiteitsbewijs

Vw 1994

A-document

B-document

C-document

D-document

E-document

F 1, 2, 3-document

W-document

Sticker verblijfsaantekening

Vw 2000

Document II

Document IV

Document II

Document I, II of IV

EU/EER-document

Document III

W-document

Sticker verblijfsaantekening

Vw 2000

Document I

Document II

Document III

Document IV

EU/EER-document

W-document

Sticker verblijfsaantekening

Vw 1994

D-document (reguliere vergunning onder beperking)

A-document;
C-document;
D-document (reguliere vergunning zonder beperking)

F 1, 2, 3 document

B-document;
D-document (asielgerelateerde vergunning
zonder beperking)

E-document

W-document

Sticker verblijfsaantekening